

# Kääpiöhamsterin hoito-ohje

## *Suomen Hamsteriyhdistys ry*

Kääpiöhamsteri valvoo öisin, ilta on siten parasta aikaa puuhailla lemmikiksi kanssa. Kääpiöhamsteri on hyvin siisti eläin ja on vatsassa (kiinankääpiöllä myös lonkissa) sijaitsevasta hajurauhasestaan huolimatta melko hajuton. Se kuljettaa ruokaa pesänsä poskipusseissaan. Kääpiöhamsterilla on huono näköaisti. Talvikon ja campbellin elinikä on n. 1,5–2,5 vuotta, roborovskin ja kiinankääpiön n. 2–3 vuotta. Luovutusikä on viisi viikkoa.

### **Kääpiöhamsterilajit**

Kääpiöhamstereita on lemmikinä neljää eri lajia: venäjänkääpiöhamsteri talvikko (phodopus sungorus), joka voi vaihtaa talvella valkoiseen talviturkkiin; venäjänkääpiöhamsteri campbelli (phodopus campbelli), jolla esiintyy lukuisia värimuunnoksia; venäjänkääpiöhamsteri roborovski (phodopus roborovskii) on pienin ja vilkkain kääpiölaji, sen tunnistaa helposti hiekanvärisestä turkistaan sekä valkoisista ”kulmakarvoistaan”. Kiinankääpiöhamsterilla (gricetulus griseus), joka ei oikeastaan ole kääpiöhamsteri vaikka pienikokoinen onkin, esiintyy kahta eri värimuunnosta. Se on ulkomuodoltaan pidempi ja kapeampi venäjänkääpiöihin verrattuna ja sen häntä on hieman pidempi.

Jokainen laji on sosiaalisuudeltaan hieman erilainen. Kiinankääpiö on lähes aina erakko, eikä siis hyväksy lajitoveria samaan asumukseen. Talvikko saattaa hyväksyä lajitoverin, mutta usein aikuisiän kynnyksellä erakoituu. Campbellit ja roborovskit pitävät eniten lajitovereista ja niitä asutetaan usein pareittain tai pienissä laumoissa. Erottamiseen on aina silti varauduttava. Samassa asumuksessa on pidettävä aina vain samaa lajia ja sukupuolta.

### **Asumus ja muut varusteet**

Asumuksen on oltava niin tilava, että sinne mahtuu vaivatta pesäpaikkoja, ruokakupit ja paljon virikkeitä. Vähimmäismittoina suositellaan kooltaan noin 0,2 neliömetrin kokoista (esim. 50 x 40 cm) terraariota. Häkeissä kääpiöhamsterit voivat juuttua pintojen väliin tai päästä karkuun. Korkeus on vähintään 20 cm, kovin korkeissa asumuksissa on huolehdittava siitä ettei hamsteri voi pudota korkealta.

Juoksupyörää suositellaan hamsterin liikunnantarpeen tyydyttämiseen, mutta kääpiöhamsterit pärjäävät yleensä hyvin myös ilman. Laumassa eläville kääpiöhamstereille pyörä voi aiheuttaa kinastelua tai tapaturmia Vähimmäiskoko kääpiöhamsterin pyörän halkaisijalle on 15 cm. Liian pieni juoksupyörä voi aiheuttaa hamsterille selkävaivoja. Avonaiset, ritilälliset juoksupyörät on syytä päällystää paperilla jotta hamsterin tassut eivät jää ritilöiden väliin.

Pesäpaikkoja on oltava yksi tai useampi. Mökeiksi sopivat puiset tai pahiset mökit. Pesämateriaaliksi sopii talous- tai wc-paperi tai heinä. Pesäpumpuli voi syötynä aiheuttaa suolitukoksia.

Hamsteri tarvitsee myös virikkeitä. Virikkeiksi asumukseen soveltuvat monenlaiset eläinkaupoissa myytävät jrsijöiden lelut, kuten tikapuut, sillat, putket ja kiipeilytelineet. Virikkeitä voi kerätä edullisesti myös esimerkiksi vanhoista pahlilaatikoista, paperihylsyistä, munakennoista ja ulkoa kerätystä oksista.

Kuivaruoka ja tuoreruoka tarjoillaan pienistä kupeista. Eläinkaupoissa myydään jrsijöiden ruokakuppeja, mutta mikä tahansa pieni astia soveltuu tarkoitukseen. Vesi tarjoillaan jrsijöiden juomapullolla, joka ripustetaan sellaiseen paikkaan josta hamsteri ylettää siihen vaivatta.

Asumuksen pohjakuivikkeen tulisi olla mahdollisimman pölymätöntä, imukykyistä materiaalia, esimerkiksi kutterinpurua, haapa- tai leppähaketta, puuvillahaketta tai hampuppäistärettä. Männystä valmistettujen kuivikkeiden pihka voi ärsyttää ihoa ja hengitysteitä. Hamsterin asumus tulee sijoittaa vedottomaan paikkaan, pois suorasta auringonpaisteesta.

Hamsterin kuljetukseen soveltuvat eläinkaupoissa myytävät jrsijöiden kuljetuslaatikot.

### **Asumuksen hoito**

Asumus siivotaan noin 2-3 viikon välein. Tällöin kaikki kuivikkeet vaihdetaan ja asumus ja tarvikkeet voidaan tarvittaessa pestä vedellä ja astianpesuaineella. Puhdistuksen ajaksi hamsterin voi nostaa kuljetuslaatikkoon tai tyhjään sankoon.

Hamsteri virtsaa yleensä vain tiettyyn nurkkaan asumuksessaan ja tämä nurkka tulisi puhdistaa erityisen huolellisesti. Hamsterin voi myös opettaa

virtsaamaan erilliseen laatikkoon (esim. tyhjä margariinirasia), jossa on kissan vessalaatikoissa käytettävää puu- tai paperipuristepellettiä (ei kissanhiekkaa!) tai muuta erityisen imukykyistä kuiviketta.

Vesipulloon vaihdetaan raikasta vettä päivittäin ja pullo puhdistetaan säännöllisesti.

### **Ruokinta**

Hamsterit ovat kaikkiruokaisia, ja luonnossa niiden ruokavalio koostuu pääosin siemenistä, juurista, kasvien osista ja hyönteisistä. Hamsterin perusruokaa on jyvaseos tai täysravintopelletti, jota on oltava aina tarjolla. Parhaimpia ovat yleensä eläinkaupoissa myytävät sekoitukset, jotka on suunniteltu hamstereita varten. Koska etuhampaat kasvavat jatkuvasti, kovaa jrsittävää, esim. kuivattua ruisleipää, tulee olla aina tarjolla. Herkkuina voidaan tarjotella esimerkiksi pähkinöitä, koiran tai kissan kuivanappuloita, hirssintähkiä tai eläinkauppojen jrsijänherkkuja.

Täysikasvuiselle hamsterille annetaan tuoreruokaa muutaman kertaa viikossa, poikasille ja emoille päivittäin. Tuoreruokana voidaan tarjotella vihaneksia, hedelmiä, marjoja, yrttejä, kypsennettyä lihaa, kanaa, kananmunaa ja kalaa. Maitotuotteet, sitrushedelmät, suola, sokeri, mausteet, ihmisten herkut ja sipulit eivät sovellu hamsterin ruokavalioon.

### **Hamsterin kesyttäminen ja käsittely**

Käsittele hamsteria aina hellävaroen. Hamsteri nostetaan kädelle siten, että se on kämmenen sisällä sormien ympäröidessä sitä tukevasti. Alussa hamsteri voidaan houkuttella asumuksestaan vaikkapa kuljetuslaatikon kannelle. Kansi ja hamsteri nostetaan asumuksesta pois, jolloin voit hivuttaa hamsterin kannelta kädellesi.

Hamsteri kesyyntyy parhaiten, kun sitä käsitellään rauhallisin liikkein asumuksen ulkopuolella. Nostele hamsteria pitäen sitä varmasti kämmenotteessa parin sekunnin ajan. Hamsteri on hyvin utelias eläin ja sillä on huono etäisyysnäkö. Varo, ettei se putoa korkealta, esim. pöydältä.

Kesyyntynyttä hamsteria voi juokuttaa vapaana aitauksessa tai turvallisessa huoneessa, josta hamsterin mentävät aukot on tukittu ja ovet suljettu. Älä jätä hamsteria ilman valvontaa asumuksen ulkopuolelle. Älä päästä hamsteria vapaaksi samaan tilaan toisten eläinten kanssa.

### **Kynsien leikkaaminen**

Kääpiöhamsterien kynnet kasvavat nopeasti ja vaativat leikkaamista noin 1-2 kuukauden välein, jotta ne eivät kasva liian pitkiksi. Leikkaamiseen sopivat esimerkiksi pienet ihmisten kynsisaksat tai lemmikkien kynsileikkurit. Kynnen sisällä on suoni, johon ei saa osua, vaan kynsiä trimmataan vain hieman kärjistä. Jos kynsien leikkaaminen ei onnistu kotioloissa, voivat eläinlääkärit, kasvattajat tai eläinkauppiat auttaa leikkaamisessa.

### **Hamsterin lomahoito**

Hamsteri on melko vaatimaton eläin ylläpitää, ja lomahoitaja on yleensä helppo löytää. Lomahoitajaa varten on hyvä jättää yksinkertaiset hoito-ohjeet sekä lista tärkeistä puhelinnumeroista. Ennen lomalle lähtöä asumus puhdistetaan tarvittaessa ja hamsterille laitetaan runsain mitoin vettä ja kuivamuonaa. Lomahoitopaikkaa kannattaa kysyä myös hamsterin kasvattajalta ja eläinkaupoista, jotka yleensä tarjoavat lomahoitoapua edullisesti.

### **Liity Hamsteriyhdistykseen!**

Kun liityt Suomen Hamsteriyhdistykseen, saat neljä kertaa vuodessa ilmestyvän jäsenlehden Poskipussin, jossa on ajankohtaista tietoa hamstereista ja hamsteriharrastuksesta. Sen lisäksi saat liittymislahjana Hoitopussin, jossa on paljon tietoa hamsterin hoidosta. Yhdistyksen jäsenenä saat alennusta näyttelyilmoittautumisista ja sinulla on vapaa pääsy kaikkiin hamsteriaiheisiin tapahtumiin.

Lisätietoja hamstereista ja jäseneksi liittymisestä internetsivuilta [www.hamsteriyhdistys.fi](http://www.hamsteriyhdistys.fi) (jossa on myös hamsteriaiheinen keskustelufoorumi) sekä neuvontasähköpostista [shyneuvonta@gmail.com](mailto:shyneuvonta@gmail.com).